predmet	*Medzinárodné vzťahy*
ŠVP	ŠVP pre gymnáziá v Slovenskej republike
ŠkVP	Gymnázium Ľ.J.Šuleka, Komárno
študijný odbor	7902 J gymnázium
stupeň vzdelania	ISCED 3A - vyššie sekundárne vzdelanie
ročník	*druhý*
počet hodín týždenne	*2 hodiny v 2. ročníku*
forma štúdia	denná
vyučovací jazyk	slovenský

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet medzinárodné vzťahy je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakom orientovať sa v medzinárodnej problematike. Vedie žiakov k poznaniu pravidiel fungovania systému medzinárodných vzťahov. Oboznamuje žiakov so základnými etapami procesu vývoja svetového politického systému. Otvára cestu k realistickému pochopeniu konkrétnych udalostí a javov v európskom i celosvetovom meradle. Pomáha žiakom, aby disponovali základnými znalosťami súvislostí a vzťahov v oblasti medzinárodnej politiky. Vedie žiakov, aby pochopili podstatu fungovania medzinárodných organizácií a úloh, ktoré v rámci nich plnia štáty. Vedie žiakov, aby disponovali schopnosťou využívať nadobudnuté teoretické vedomosti pri posudzovaní konkrétnych zahranično-politických udalostí a situácií. Pomáha žiakom, aby disponovali pozitívnym vzťahom, ale i kritickým pohľadom k ostatným aktérom medzinárodných vzťahov.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet medzinárodné vzťahy umožňuje žiakom osvojenie základných teoretických vedomostí a poznatkov z oblasti medzinárodných vzťahov a tiež ich aplikáciu pri posudzovaní a riešení konkrétnych problémov a situácií v oblasti zahraničnej politiky.

Žiaci by po absolvovaní vyučovania predmetu mali disponovať:

1. vedomosťami o pojmoch z oblasti medzinárodných vzťahov:

– pozná pojmy z oblasti medzinárodných vzťahov a diplomacie
- orientuje sa v politických systémoch vyspelých demokracií
- chápe podstatu fungovania politického systému v Slovenskej republike
- chápe odlišnosti medzinárodných organizácií a podstatu ich fungovania

2. príslušnými sociálnymi zručnosťami a schopnosťami:

- orientovať sa v medzinárodnej situácii
- správne používať pojmy z oblasti medzinárodných vzťahov a diplomacie v bežnej komunikácii

- aplikovať pojmy z oblasti medzinárodných vzťahov a diplomacie pri riešení konkrétnych situácií
- aplikovať pojmy z oblasti medzinárodných vzťahov a diplomacie pri práci s textom
- spôsobilosť kriticky myslieť, prehodnocovať fakty, vyjadriť svoj názor a diskutovať o ňom
- spôsobilosť tímovo pracovať
- spôsobilosť kooperatívne riešiť konflikty

3. osvojenými postojmi a hodnotami:

- zaujímať kladný postoj k občanom iných štátov v európskom i svetovom meradle
- rešpektovať existujúce usporiadanie sveta
- poznať výhodnosť spolupráce pri pokojnom riešení konfliktov
- zodpovedať za vlastné činy a prijímať dôsledky
- uznávať rovnosť v kontexte rasovom, kultúrnom, národnom, náboženskom, význam rovnosti medzi ľuďmi, medzi národmi.

3. VYCHOVNÉ A VZDELÁVACIE STRATÉGIE

Budeme podnecovať žiakov k samostatnému a kritickému usudzovaniu, pričom žiakom poskytneme usmernenie v tomto procese. Budeme rozvíjať praktické myslenie žiakov pri riešení konkrétnych úloh či situácií. Budeme tiež rozvíjať myšlienkové činnosti žiakov ako sú: analýza, syntéza, porovnávanie, indukcia, dedukcia, analógia. Budeme sa snažiť žiakom otvoriť priestor pre vyjadrenie vlastných zážitkov, skúseností. Budeme sa snažiť vytvoriť na hodinách situácie, kde žiaci budú môcť samostatne riešiť úlohy, ale tiež navzájom spolupracovať.

V predmete budeme využívať tradičné i najmodernejšie metódy práce: metódu rozhovoru, metódu rozprávania, metódu vysvetľovania, metódu diskusie a dialógu, metódu problémovú, metódu práce s textovým materiálom, metódu samostatnej práce žiakov, situačné a rolové metódy práce, brainstorming, brainwriting, , metódy opakovania a precvičovania vedomostí, metódu práce s IKT.

4. STRATÉGIA VYUČOVANIA

V predmete budeme využívať tradičné a najmodernejšie formy vyučovania: frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie (tímovú prácu), kooperatívne vyučovanie, projektové vyučovanie, individuálne vyučovanie, vyučovanie v rôznom prostredí, exkurziu.

5. OBSAH VZDELÁVANIA

Rozsah	OBSAH			CIEĽ	PRIEREZOVÉ TÉMY
	TÉMATICKÝ CELOK	OBSAHOVÝ ŠTANDARD	VÝKONOVÝ ŠTANDARD	KĽÚČOVÉ KOMPETENCIE	
4	**Medzinárodné vzťahy**	Predmet medzinárodných vzťahov Podstata medzinárodných vzťahov Štruktúra medzinárodných vzťahov Etapy vývoja medzinárodných vzťahov	Žiak vie: - vysvetliť, čo je predmetom a podstatou medzinárodných vzťahov -vymenovať druhy medzinárodných vzťahov -vytýčiť a charakterizovať jednotlivé etapy vývoja medzinárodných vzťahov	Žiak: -chápe podstatu medzinárodných vzťahov	Osobný a sociálny rozvoj
8	**Diplomacia**	Pôvod diplomacie Poslanie diplomacie Diplomatická misia Vývoj diplomatickej misie Viedenský dohovor o diplomatických stykoch Diplomatické hodnosti Diplomatická korešpondencia Dvojstranná a mnohostranná diplomacia Konzulárna služba Etiketa a protokol	Žiak vie: - vysvetliť, čo je diplomacia, kedy boli položené jej základy, čo je jej poslaním -charakterizovať diplomatickú misiu, jej vývoj, kategórie, funkcie, štruktúru -sa orientovať v diplomatických hodnostiach, diplomatickej korešpondencii - rozlíšiť medzi dvojstrannou a mnohostrannou diplomaciou -charakterizovať konzulárnu službu -vysvetliť základy	Žiak: - ovláda základné pojmy z oblasti diplomacie	Osobný a sociálny rozvoj

			diplomatickej etikety a protokolu		
12	**Politické systémy vyspelých demokracií**	Parlamentný systém a prezidentský systém vládneho režimu Prezidentská forma vlády v USA - Prezident - Najvyšší súd - Systém politických strán - Volebný systém Parlamentný systém Veľkej Británie - Parlament - Vláda - Panovník - Systém politických strán Kancelársky princíp parlamentarizmu v SRN - Spolkový snem - Spolkový kancelár - Spolkový prezident - Spolkový ústavný súd - Systém politických strán Neoprezidentský parlamentný systém Francúzska - Prezident - Parlament - Vláda	Žiak: - vie vysvetliť, ako funguje parlamentný a prezidentský systém -vie charakterizovať politické systémy vybraných štátov - vie rozlíšiť, v čom sú odlišnosti politických systémov vybraných štátov -vie porovnať právomoci a kompetencie parlamentu, prezidenta, vlády v jednotlivých politických systémoch -vie popísať a charakterizovať štruktúru i právomoci najvyšších orgánov v štáte -vie popísať vývoj politických systémov vybraných štátov a tiež súčasný stav politického systému vybraných štátov - orientuje sa v systéme politických strán vybraných štátov -vie charakterizovať najstaršie i najvplyvnejšie politické strany vo vybraných štátoch -vie rozlíšiť politické strany podľa politickej orientácie vo vybraných štátoch -vie sa orientovať v najnovších	Žiak: - rozlišuje medzi politickými systémami vyspelých demokratických štátov	Osobný a sociálny rozvoj

		- Ústavný súd - Systém politických strán	smeroch a prúdoch vo vývoji politických strán vo vybraných štátoch		
4	**Politický systém Slovenskej republiky**	Parlamentný systém SR - Parlament - Vláda - Prezident - Ústavný súd SR - Systém politických strán	Žiak vie: - vysvetliť fungovanie parlamentného systému v SR -vymenovať právomoci a kompetencie parlamentu, vlády, prezidenta, Ústavného súdu -charakterizovať politické strany v SR, rozlíšiť ich podľa politickej orientácie	Žiak: - pozná fungovanie politického systému SR	Osobný a sociálny rozvoj
2	**Medzinárodné organizácie**	- podstata - význam - klasifikácia	Žiak vie: -vysvetliť, prečo vznikli medzinárodné organizácie, aké sú podmienky ich vzniku, aký je ich význam a poslanie -vymenovať druhy medzinárodných organizácií	Žiak: -chápe poslanie a význam medzinárodných organizácií	
6	Organizácia spojených národov (OSN)	-vznik OSN -charakteristika OSN -poslanie OSN -orgány OSN a ich charakteristika -medzinárodné súdne tribunály -mierové sily OSN -medzinárodné organizácie	Žiak vie: charakterizovať okolnosti vzniku OSN -vymenovať orgány OSN a stručne ich charakterizovať -rozlíšiť rôzne aktivity OSN -vysvetliť, čo je súdny tribunál -objasniť poslanie mierových síl OSN	Žiak: - chápe podstatu a význam OSN	Osobný a sociálny rozvoj

		začlenené do systému OSN -opatrenia pri ohrození mieru: embargo, sankcie, bojkot, vojenský zásah, mierová misia, pozorovateľská misia	-vymenovať medzinárodné organizácie v rámci OSN a stručne ich charakterizovať -vysvetliť, čo sú opatrenia pri ohrození mieru		
6	**Organizácia Severoatlantickej zmluvy (NATO)**	-vznik NATO -charakteristika NATO -poslanie NATO -orgány NATO -členské štáty NATO -európska bezpečnostná a obranná politika	Žiak vie: -charakterizovať okolnosti vzniku NATO -vymenovať orgány NATO a stručne ich charakterizovať -vymenovať členské štáty NATO -vysvetliť, čo je európska bezpečnostná a ochranná politika, ako a prostredníctvom ktorých štátov sa realizuje	Žiak: - chápe podstatu a význam NATO -vie zaujať kritické stanovisko k NATO	Osobný a sociálny rozvoj
6	**Európska únia (EÚ)**	-vznik EÚ -princípy EÚ -ciele EÚ -Európska menová únia -orgány EÚ -ďalší vývoj európskej integrácie -pridružené členstvo v EÚ -Schengenská dohoda	Žiak vie: -charakterizovať okolnosti vzniku EÚ -vysvetliť princípy a ciele EÚ -vymenovať orgány EÚ a stručne ich charakterizovať -vysvetliť, čo je Európska menová únia -načrtnúť perspektívy a ďalší vývoj EÚ -vysvetliť, čo je pridružené členstvo, vymenovať krajiny, ktoré sú v tomto vzťahu s EÚ -vysvetliť, čo je Schengenská	Žiak: - chápe podstatu a význam EÚ -vie zaujať i kritické stanovisko k EÚ	Osobný a sociálny rozvoj

			dohoda, posúdiť jej výhody a nevýhody		
4	**Slovenská republika v medzinárodných organizáciách**	-SR a OSN -SR a NATO -SR a EÚ -Višegrádska skupina/štvorka	Žiak vie: -vymenovať medzinárodné organizácie, ktorých členom je SR -charakterizovať okolnosti vstupu SR do vybraných medzinárodných organizácií -vymenovať zástupcov za SR v najdôležitejších orgánoch vybraných medzinárodných organizácií -vysvetliť úlohy a ciele, ktoré SR plní vo vybraných medzinárodných organizáciách	Žiak: -chápe poslanie SR v medzinárodných organizáciách	Osobný a sociálny rozvoj
4	**Globalizácia**	-vznik a podstata globalizácie -dôsledky globalizácie -vplyv globalizácie na SR -významné globálne problémy	Žiak vie: -vysvetliť, čo je globalizácia, okolnosti jej vzniku a dôsledky globalizácie -posúdiť vplyv globalizácie na SR -vymenovať globálne problémy v európskom i celosvetovom meradle	Žiak: - pozná dôsledky globalizácie - vie aplikovať poznatky z dejepisu a iných predmetov pri posudzovaní dôsledkov globalizácie na život človeka	Osobný a sociálny rozvoj
10	**Terorizmus**	-podstata terorizmu -základné podoby terorizmu -typológia terorizmu -formy terorizmu - história moderného terorizmu - najvýznamnejšie teroristické skupiny v súčasnosti	Žiak : -vysvetliť, čo je terorizmus -vymenovať základné podoby terorizmu -vymenovať typy terorizmu a stručne ich charakterizovať -vymenovať formy terorizmu	Žiak: - chápe podstatu terorizmu -vie zaujať stanovisko k súčasnej situácii v otázke boja s terorizmom	Osobný a sociálny rozvoj

		-špeciálne protiteroristické jednotky -medzinárodnoprávna stránka boja s terorizmom	a stručne ich charakterizovať -vysvetliť, ako sa vyvíjal moderný terorizmus - vymenovať a stručne charakterizovať najvýznamnejšie teroristické skupiny v súčasnosti -vysvetliť, čo sú špeciálne protiteroristické jednotky a čo je ich poslaním -vymenovať konvencie OSN, ktoré tvoria právny rámec medzinárodného boja s terorizmom		

6. UČEBNÉ ZDROJE

Babitz, M. a kol.: Zmaturuj z náuky o spoločnosti. Didaktis Brno, 2002. ISBN 80 – 7358 – 013 – 6

Balušek, M.: Umenie diplomacie. Belimex Bratislava, 1996. ISBN 80 – 85327 – 17 – 1 .

Blahovec, M. – vedúci projektu: Európska únia – najväčší projekt starého kontinentu. TAKTIK 2013. ISBN 978 – 80 – 88726 – 56 – 2 .

Bocková, A. - Ďurajková, D. - Feketeová, K. – Sakáčová, Z.: Náuka o spoločnosti. Príprava na maturity a prijímacie skúšky na VŠ. Bratislava: SPN, 2006.

Fígeľ, J., Adamiš, M.: Slovensko na ceste na Európskej únie. Kapitoly a súvislosti. Úrad Vlády SR, Slovenská spoločnosť pre európsku politiku, Centrum pre európsku politiku. Bratislava, 2004.

Horváth, Z.: Príručka Európskej únie. Prvé slovenské vydanie. Preložené z anglického knižného vydania Handbook on the European Union. Reference Pewss 2002. Autorsky prepracovaného a doplneného v auguste 2004. English edition Zoltán Horváth. Slovak edition Zastúpenie európskej komisie v SR 2004. ISBN 80 – 89102 – 09 – 3 .

Kol.: Slovník spoločenských vied. Bratislava: SPN 1997.

Leška, D.: Aktuálne otázky medzinárodno-politickej situácie. Metodické centrum mesta Bratislavy 1993 Bratislava. ISBN 80 – 7164 – 013 – 1 .

Leška, D.: Politické systémy vyspelých demokracií.. Metodické centrum mesta Bratislavy 1992 Bratislava. ISBN 80 – 7164 – 008 – 5 .

Novotný, A.: NATO a medzinárodná bezpečnosť. CROCUS 2003. ISBN 80 – 88992 – 65 – 6 .

Škvrnda, F.: Terorizmus – najvýznamnejšia nevojenská bezpečnostná hrozba súčasnosti. DIGITAL GRAPHIC 2003 Trenčín.

Tóth, R.: Základy politológie. Bratislava: SPN, 2001.

7. HODNOTENIE PREDMETU

Vedomosti a zručnosti žiakov sa hodnotia písomne a ústne, hodnotia sa známkou. Podrobnosti sú uvedené v Klasifikačnom poriadku.

8. INÉ POŽIADAVKY